

روایت‌شناسی کاربردی

تحلیل زبان‌شناختی روایت:

تحلیل کاربردی بر موقعیت‌های روایی، عنصر پیرنگ، و نحو روایی در روایت‌ها

دکتر علی عباسی

۱۳۹۳

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

۵۱۱

روایت‌شناسی کاربردی

دکتر علی عباسی

ویراسته فاطمه کواشی

طراح جلد: آرمان خرمک

رروفنگار و صفحه‌آرا: سمیرا دهقان

ناظر چاپ: صفر ممیزاد

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

ناشر: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی

کلیه حقوق تا پنج سال بعد از انتشار این کتاب محفوظ است.

عباسی، علی، ۱۳۴۴-

روایت‌شناسی کاربردی: (تحلیل زبان شناختی روایت: تحلیل آرایشی و زیبایی‌شناختی و موقعیت ...)/نویسنده علی عباسی - تهران: دانشگاه شهید بهشتی، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۳۹۳.

چهارده، ۴۵۴ ص: مصور، جدول - (انتشارات دانشگاه شهید بهشتی ۵۱۱)

ISBN: ۹۷۸۹۶۴۴۵۷۲۵۴

کتابنامه

۱. روایت‌گری. ۲. گفت‌وگو. الف. دانشگاه شهید بهشتی. مرکز چاپ و انتشارات. ب. تهران: ۱۳۹۳.

۸۰۸

PN ۲۱۲ ع ۲، ۸ ۱۳۹۳

ر ۲۹۸ ع

۱۳۹۳

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه شهید بهشتی

کد ناشر ۱۰۰۱۷۳۴

www.sbu.ac.ir

unipress@mail.sbu.ac.ir

فهرست مطالب

سخنی با خواننده نه

۱. مقدمه ۱

۲. بخش نظری ۱۳

۱.۲. اصول اساسی برای تحلیل درونی روایت‌ها ۱۵

۲. تعریف روایت ۳۷

بخش کاربردی ۷۱

۱.۳. روش‌های تحلیل متن ۷۳

۲.۳. تحلیل کاربردی متون ۸۹

۴. نتیجه کلی ۴۲۷

منابع ۴۴۳

واژه‌نامه فارسی - فرانسه ۴۴۷

واژه‌نامه فرانسه - فارسی ۴۴۹

نمایه ۴۵۱

فهرست مطالب تفصیلی

سخنی با خواننده	نه
۱. مقدمه	۱
۲. بخش نظری	۱۳
۳. اصول اساسی برای تحلیل درونی روایت‌ها	۱۵
۱.۱. مقدمه	۱۵
۱.۲. تمایز متن و «بیرون از متن»	۱۶
۳. گفته / گفته‌پردازی	۱۷
۴.۱.۱. فیک / غیر / صادق	۲۱
۵.۱.۲. تمایز بخشدن بین سطوح تحلیل	۲۲
۶.۱.۲. عینی / تخیلی	۲۶
۷.۱.۲. بازی با روایت‌ها	۲۹
۸.۱.۲. میدان‌های روایتی و معنایی	۳۱
۲.۲. تعریف روایت	۳۷
۱.۲.۲. مقدمه	۳۷
۲.۲.۲. تعریف روایت از منظر روایت‌شناسان (ژانرنت و ژپ لیت ولت)	۳۸
۳.۲.۲. تعریف روایت از منظر نشانه‌شناسان (پروپ، گرمس و لاری وای)	۵۴
۱.۳.۲.۲. نظریه و تعریف روایت از منظر ولادیمیر پروپ	۵۵
۲.۳.۲.۲. از نقش‌ها تا منطق کنش‌های روایی از دید پروپ تا گرمس	۵۸
۱.۲.۳.۲.۲. روایت حداقل	۶۱
۲.۲.۳.۲.۲. مدل کنشگران (نحو روایی)	۶۸
۳. بخش کاربردی	۷۱
۱.۳. روش‌شناسی تحلیل متن	۷۳
۲.۳. تحلیل کاربردی متون	۸۹
۱.۲.۳. بررسی تطبیقی کارکرد روایی پیرنگ در دو روایت قدیم و جدید: خرگوش و شیر	۸۹
شیر» از مثنوی و «شیر درنده و خرگوش باهوش» از قصه‌های شیرین مثنوی	۸۹
مولوی	۸۹
۲.۲.۳. مقایسه تطبیقی چگونگی زایش معنا در ساختار روایی «حکایت نمازفروش» (از «هزار و یک شب») و روایت «سه‌تار» از جلال آل احمد	۱۰۲
۳.۲.۳. پژوهشی تطبیقی بر عنصر پیرنگ مورد مطالعه: «دو گربه روی دیوار» از صمد بهرنگی و «هیزم» از فریدون عموزاده خلیلی	۱۱۲

۴.۲.۳. پژوهشی تطبیقی بر کارکرد پیرنگ در «دو خرماي نارس» از فریدون عموزاده خلیلی و «داستانک‌های خرگوش حکیم» از محمدهادی محمدی	۱۲۷
۵.۲.۳. کارکرد فرارآوری در قصه «حضرت آدم» از قصه‌های قرآن	۱۳۵
۶.۲.۳. کارکرد روایت در «ذکر بر دار کردن حسنک وزیر» از تاریخ بیهقی	۱۴۷
۷.۲.۳. کارکرد روایی و موقعیت‌های روایی در «بچه مردم»، «گلدسته‌ها و فلک» و «جشن فرخنده» از جلال آل احمد	۱۵۹
۸.۲.۳. چگونگی کارکرد پیرنگ در «نخل»، «عاشق کتاب» و «گریه»، اثر هوشنگ مرادی کرمانی	۱۷۸
۹.۲.۳. بررسی عنصر پیرنگ در «سفر چشمه کوچک»، «سفر به شهر سلیمان»، «آن روز که بی‌بی مهمان ما بود»، «بی‌شناسنامه‌ها» و «آفتاب» از آثار فریدون عموزاده خلیلی	۱۸۸
۱۰.۲.۳. پژوهشی بر عنصر پیرنگ در «سایه ملخ» از محمدرضا بایرامی	۲۰۸
۱۱. پژوهشی بر عنصر پیرنگ در آثار داوود غفارزادگان	۲۱۶
۱۲. کارکرد روایی در داستانک‌های خرگوش حکیم	۲۲۳
۱۳. تحلیل پیرنگ در «داستانک‌های نخودی»	۲۴۸
۱۴.۲.۳. موقعیت‌های روایی، پیرنگ و الگوی کنشگران در فضانوردها در کوره آجرپزی	۲۶۵
۱۵.۲.۳. کارکرد روایی «مینی که گریه‌ها را می‌خورد»، «مرگ لاک‌پشت»، «عرعر مشکوک» و «هفت آدمی کنار آتش»	۲۷۲
۱۶.۲.۳. کارکرد موقعیت‌های پیرنگ و پیرنگ در «گاوهای آرزو»	۲۹۲
۱۷.۲.۳. بررسی کارکرد عنصر پیرنگ در «آواره بی‌خورشید»	۳۰۹
۱۸.۲.۳. پژوهشی بر چگونگی زایش معنا از خیال ساختار روایی در بیگانه، اثر آلبر کامو	۳۱۸
۱۹.۲.۳. کارکرد روایی در «شازده کوچولو» نظام‌سنایی منسجم تشکیل‌شده از ساختارهای تودرتو، تسلسلی و تکراری	۳۲۹
۲۰.۲.۳. کارکرد نحو روایی (مدل کنشگران) در ساختار روایی اثر موسه	۳۴۴
۲۱.۲.۳. پویایی و سیالیت گفته‌پردازی و گفته در نقاشی	۳۵۷
۲۲.۲.۳. کارکرد موقعیت‌های روایی و پیرنگ در فیلم «لیلا» اثر داریوش مهرجویی	۳۶۳
۲۳.۲.۳. بررسی عنصر پیرنگ در فیلم‌نامه «مهمان مامان» و «لیلا» اثر داریوش مهرجویی	۳۹۰
۲۴.۲.۳. کارکرد روایی در تابلوهای هنری بعد از انقلاب	۳۹۹
۴. نتیجه کلی	۴۲۷
منابع	۴۴۳
واژه‌نامه فارسی - فرانسه	۴۴۷
واژه‌نامه فرانسه - فارسی	۴۴۹
نمایه	۴۵۱

سخنی با خواننده

روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عمل روایت: تحلیل کاربردی بر موقعیت‌های روایی، عنصر پیرنگ، و نحو روایی در روایت‌ها) اثری است برای تمام کسانی که فقط علاقه دارند مبانی اصلی موقعیت‌های روایی، پیرنگ و نحو روایی کنشگران را بشناسند و به صورت کاربردی در تحلیل‌های‌شان از آن استفاده کنند. برای شناخت این مبانی باید از نشانه - معناشناسی روایی (خصوصاً مکتب پاریس) و روایت‌شناسی (ژرار ژنت و ژپ لینتولت) به عنوان رویکردهای علمی شناخته‌شده در این حوزه کمک گرفت. از آنجایی که فرهنگ ایرانی و جهان خاص به متون و فرهنگ روایی و اسطوره‌ای دارد، دانستن عناصر تشکیل‌دهنده و کارکرد این عناصر یک متن روایی برای دسترسی به معنا و چگونگی ظاهر شدن آن لازم و ضروری است و نیسانایی با علم روایت‌شناسی^۱ و نشانه - معناشناسی روایی^۲ برای فرهیختگان و محققان زبان‌رشته‌های هنری و ادبی بسیار مفید خواهد بود.

سابقه روایت‌شناسی و معناشناسی روایی به عنوان علم در ایران طولانی نیست و در واقع، می‌توان گفت این علم هنوز در ایران جوان است، فریدون بدره‌ای با ترجمه کتاب ریخت‌شناسی قصه‌های ایران، حرکتی دازی صورت گرفته درباره شکل‌شناسی و همچنین نظریه نحو روایی را که توسط ولادیمیر پروپ ارائه شده بود معرفی کرد. بابک احمدی از دیگر مترجمان و نویسندگانی است که قدم بسیار مهمی در این مسیر برداشته است، به طوری که بعد از انتشار کتاب‌هایش حرکت وسیعی در این میدان آغاز شد، او تلاش کرد نظریه‌های روایت‌شناسی (ژرار ژنت، بوث، اشمیت، بارت و ...) و همچنین نظریه‌های مربوط به حوزه روایی (پروپ، گرمس، برمون و ...) را در ساختار و تأویل متن، از جمله تصویری تا متن به شکل خلاصه معرفی کند. با معرفی این نظریه‌پردازان، موج جدیدی با ترجمه این نوع کتاب‌ها و مقاله‌ها در حوزه متون روایی صورت گرفت. احمد اخوت با تألیف کتاب در زبان داستان قدم مهم دیگری را در این راستا برداشت، او نه فقط نظریه‌های مربوط به پیرنگ، نحو روایی و ... را به شکل فشرده‌شده توضیح داد، بلکه سعی کرد آن‌ها را به صورت موردی روی متن فارسی پیاده کند و سال‌ها بعد از انتشار این کتاب‌ها و مقاله‌ها، حمیدرضا شعیری، با ترجمه از نشانه - معناشناسی مکتب پاریس، حرکت جدیدی را در حوزه مطالعات روایی بعد از ولادیمیر پروپ آغاز کرد. شعیری با انتشار مبانی معناشناسی نوین و تجزیه و تحلیل نشانه - معناشناختی گفتمان مسیر جدیدی را به فرهیختگان مطالعات روایی نشان داد. با انتشار این کتاب‌ها و در ادامه پژوهش‌های صورت گرفته بر روایت، نگارنده این کتاب، ترجمه رساله‌ای در باب گونه‌شناسی روایت، نقطه دید اثر ژپ لینتولت (ترجمه علی عباسی و نصرت حجازی) و

همچنین صمد ساختار یک اسطوره را با همکاری محمد‌هادی محمدی نوشت و همزمان مطالعات خود را بر محور روایت‌شناسی و روایی‌گری متمرکز ساخت تا جایی که علاوه بر صمد ساختار یک اسطوره و این کتاب، روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عمل روایت: ...)، کتاب دیگری را با عنوان احتمالی نشانه - معناشناسی روایی (بعد از گرمس) در دست نگارش دارد. وانگهی، در امتداد این نوع تألیفات نمی‌توان از مقاله‌های مرتضی بابک معین در حوزه روایی‌گری، سیر زایشی معنا، طرحواره تنشی^۱ و همچنین کتاب معنا در تجربه هستی ایشان که در دست چاپ می‌باشد و در آن به دور‌نماهای جدید پدیدارشناختی نشانه - معناشناسی اشاره کند. نام نبرد و از کتاب درآمدی بر بینامتنیت اثر بهمن نامور مطلق اسمی به میان نبرد. در واقع درآمدی بر بینامتنیت پیوند متن روایی «الف» را با دیگر متون قبل از خود مثلاً «ب» و «ج» نشان می‌دهد و به نوعی می‌توان گفت که ادامه‌دهنده و توسعه‌دهنده رویکرد روایت‌شناسی است. اما این‌ها به رستی می‌توان ادعا کرد که این تألیفات در ایران هنوز به پایان خود نرسیده است، زیرا نظریه‌های جدید روایی در نشانه - معناشناسی روایی (مکتب پاریس) هنوز ترجمه و معرفی نشده. علاوه بر این روایت‌شناسی و نشانه - معناشناسی روایی هنوز در ایران علمی بسیار جوان‌اند، زیرا به سرعت می‌توان می‌پایمده‌اند.

اما در غرب، روایت‌شناسی به شکل کنونی آن تقریباً به اوایل قرن بیستم برمی‌گردد، هر چند که این علم، در ایران، به صورت پراکنده و پراکنده‌ای وارداتی به دست ما رسیده است و ریشه در سنت مطالعات ما ندارد اما در این زمینه، سنت مطالعات نظری آن‌ها دارد. در ابتدای قرن بیستم، ادبیات و نقد ادبی کشورهای غربی تحت تأثیر رویکرد علمی صورت‌گرایان و ساخت‌گرایان قرار داشت و این تأثیر نتایج روشمندی را برای آن‌ها به بار آورده است. به‌رغم نقدهایی که علیه آن رویکردها صورت گرفت، می‌توان ادعا کرد که این نظریه‌ها همچنان ارزش خود را حفظ کرده و هر روز در حال پیشرفت‌اند. به‌رغم این، در حوزه روایت‌شناسی و نشانه - معناشناسی روایی می‌توان از بعضی اصول بنیادین این رویکردها نام برد که تا امروز هم خلاف آن به اثبات نرسیده است (نگاه کنید به پاورقی)^۲. حتی افرادی که می‌پایمده‌اند به‌رغم نشان دادن ضعف‌ها و نقاط شکننده ساخت‌گرایی، باز از همان مفاهیم و تعاریف فوایدی در سوسور در مورد

۱. در همین موضوع مقاله‌های زیر از مرتضی بابک معین پیشنهاد می‌شود: «امنیت و عدم امنیت نشانه‌ای»، «مربع معناشناسی و استراتژی‌های متفاوت گفته‌پردازی در تبلیغات»، «خوانش کاریکاتور با طرح تنشی»، «سیر زایشی معنا و گذر از جامسکی».

۲. در زیر به برخی از قوانین ثابت و جهانی روایت یا دستور زبان روایت اشاره می‌شود:

۱. سه پاره ابتدایی، میانی و انتهایی در روایت.
۲. حضور عنصر ثابت راوی، مخاطب از یک سو و کنشگر از سوی دیگر در تمام روایت‌ها.
۳. انفعال زمانی و مکانی بین عمل روایت با زمان و مکان کنش شخصیت‌های داستانی.
۴. زاویه‌های دید یا کانون‌شدگی.

نشانه سود می‌جویند (مثلاً نظام دوتایی دال و مدلول که تشکیل یک واحد، یعنی نشانه را می‌دهد. در واقع، دریدا هیچ‌کجا ادعا نکرد که نشانه فاقد مدلول است، بلکه او بر این باور بود که مدلول هر دالی در حال حرکت است و این مدلول در یک مکان ثابت نمی‌ماند به همین دلیل معنا به تعویق می‌افتد؛ در صورتی که از نظر سوسور این مدلول همیشه ثابت و پابرجاست و به همین خاطر دسترسی به معنا میسر است).

نظریه‌پردازان در حوزهٔ روایت‌شناسی و نشانه - معنانشناسی (مکتب پاریس)، به دنبال منطق متن و ثابت‌های جهانی در متون‌اند. آن‌ها به دنبال دستور زبانی‌اند که نشان دهد تمام روایت‌ها از آن پیروی می‌کنند: همچون دستور زبان فارسی، انگلیسی، فرانسه و غیره. از نظریه‌پردازان مربوط به روایت‌شناسی و نشانه - معنانشناسی می‌توان به افرادی چون بارت، تودوروف، ژرار ژنت، گرمس، برومون و ... اشاره کرد. این نظریه‌پردازان، خود، محصول سنتی‌اند که مطالعات نقد در کتاب‌ها به ارمغان آورده است. آن‌ها را می‌توان در زمان خود نظریه‌پردازان مدرن نامید. مدتی به این دلیل که ابتدا ریشه در سنت علمی خود دارند و فراتر از نظریه‌های گذشتگان محدود نمی‌مانند اما برخلاف آنچه که در ایران دیده می‌شود، نظریه‌های ارائه شده اکثراً ترجمه‌اند و به همین سبب ریشه در سنت و فرهنگ علمی ایرانی ندارند. به همین خاطر برای رسیدن به دستور زبان روایت‌شناسی باید پژوهشگران و دانشجویان به تجزیه و تحلیل متون روایی این مرز و بوم بپردازند تا بتوانند کوهی منحصر به فرد آن را بیابند و آن‌گاه آن‌ها را به صورت نظامی منسجم ارائه دهند. به منظور دستیابی به الگوهای خاص روایی در روایت‌های این مرز و بوم، در این کتاب تلاش شده است پیکره‌ای مطالعاتی که اکثراً بومی‌اند مورد تحلیل قرار گیرد.

اکنون و در ادامهٔ سطرهای بالا، می‌توان ادعا کرد که روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عملی روایت: ...) در امتداد مبانی معنانشناسی نشانه و تجزیه و تحلیل نشانه - معنانشناسی گفتمان از حمیدرضا شعیری نوشته شده است و به دلیل ازسبذاف اصلی آن بومی‌سازی این نظریه‌هاست. روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عملی روایت: ...) یکی از مباحث اصلی این دو اثر بالا، یعنی «روایی‌گری» و فقط روایی‌گری را بسط و گسترش داده است. در روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عملی روایت: ...)، تلاش کرده‌ایم رویکرد روایت‌شناسی را به صورتی روشمند روی آثار گوناگون پیاده کنیم. همچنین، در هنگام تحلیل متون سعی کرده‌ایم تا حد امکان از متن خارج نشویم و به روش‌شناسی و متن وفادار باقی بمانیم. از مباحث گوناگون روایت‌شناسی، نگارنده فقط موقعیت‌های روایی، پیرنگ و نحو کنشگران یا نحو روایی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است و یکی از ویژگی‌های اصلی روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عملی روایت: ...) دقیقاً همین است که سبب

می‌شود این کتاب از دیگر کتاب‌های این حوزه متمایز شود. پرداختن به یک‌سری از مباحث اصلی روایت‌شناسی، نشان از دقت این کتاب دارد. دلیل این دقت و وسواس نسبت به مسائلی همچون پیرنگ، موقعیت‌های روایی و ... علاوه بر علاقه شخصی نگارنده به این مباحث، توجه به مشکلاتی در زمینه این سه مبحث است که بسیاری از نویسندگان و فیلم‌نامه‌نویسان ایرانی با آن مواجه‌اند. به همین خاطر، در بخش کاربردی یک مقدمه برای هر پیکره مطالعاتی ارائه شده است که در هر کدام از آن‌ها خواننده با حداقل یک پرسش اصلی روبه‌روست و در بخش نتیجه هر پیکره مطالعاتی، تلاش بر آن بوده است تا با استدلال‌های منطقی به پرسش مطرح‌شده در مقدمه پاسخ داده شود و همان‌طور که اشاره شد روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی مدل روایت: ...) از روایت‌شناسی فقط به یکی از مباحث آن، یعنی «موقعیت‌های روایی» محدود نمی‌گردد. به بیان دیگر، گونه‌های روایی، زمان و ... هر کدام کتاب دیگری را طلب می‌کنند. از مباحث‌شناسانه معناشناسی فقط بحث پیرنگ و نحو کنشگران انتخاب شده است. در مجموع روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عمل روایت: ...) به سه مبحث زیر خواهد پرداخت: پیرنگ، موقعیت‌های روایی و نحو روایی یا مدل کنشگران. اهمیت پیرنگ به اندازه‌ای است که تعداد قابل توجهی از نویسندگان فیلم‌نامه‌نویسان با آن مشکل دارند؛ اهمیت موقعیت‌های روایی به آن اندازه است که برای بدون فهم و جداسازی این سطوح نمی‌توان مفهوم «کنایه»، «طنز» و حتی نوع ادبی تاریک را فهمید.

روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عمل روایت: ...) اثری است برای تمام کسانی که علاقه دارند مبانی اصلی مبحث روایی، موقعیت‌های روایی، پیرنگ و نحو روایی کنشگران را به شکلی روشمند، علمی و تخصصی بشناسند. خوانندگان این اثر، خصوصاً استادان، دانشجویان و دانش‌پژوهان رشته‌های زبان‌شناسی، زبان و ادبیات فارسی و سینما، تئاتر و ... اند. این کتاب روش خوانش علمی را (در حوزه روایت‌شناسی و روایی تری و تئاتر و سینما) به صورتی روشمند در اختیار علاقه‌مندان می‌گذارد و به آن‌ها یاد می‌دهد که چگونه با متن به سخن آورند؛ و چگونه از تحلیل کردن خوانش خود بر متن به بهانه تکرار خوانش پرهیز کنند. به همین خاطر تلاش در خواندن متن بر اساس اسلوب و برنامه‌ریزی خود متن است. روایت‌شناسی کاربردی (تحلیل زبان‌شناختی عمل روایت: ...) با معرفی آخرین نظریه‌های علمی در حوزه پیرنگ، موقعیت‌های روایی و نحو روایی تلاش دارد تعریفی روشن و جامع از روایت ارائه دهد و به تبیین عملی و کاربردی این مباحث بپردازد. مبحث کاربردی، حاصل حداقل پانزده سال تجربه نگارنده در این حوزه است. در بخش کاربردی هر کدام از این مباحث تا حد امکان به شکل کاملاً روشمند بسط داده شده است و پیکره مطالعاتی این اثر را روایت‌های گوناگون (ایرانی، بیگانه)، فیلم‌های روایی و تئاتر تشکیل می‌دهند. همچنین تجزیه و تحلیل هنر اصیل نقالی و نیز

گونه‌شناسی قصص قرآنی از رهاوردهای بسیار مهم این اثر به شمار می‌آیند. هنگام پیاده‌کردن این نظریه‌ها تلاش کردیم متن را تا جایی که امکان دارد به سخن درآوریم و متون را نیز بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده توسط گفته‌پرداز بخوانیم، زیرا بر این باوریم که این متن است که تعیین می‌کند آن را چگونه بخوانیم و نه خواننده. خواننده آزاد است متن را آن گونه که مایل است بخواند، اما در واقع، او با این کنش خود را به جای متن خوانده است. خوانشی که بر اساس اصول درونی خود متن باشد، خوانشی گفتمانی و علمی است و این همان چیزی است که احتمالاً نسل فرهیخته علمی و علاقه‌مند به مباحث روایی و موقعیت‌های روایی در جستجوی آن است: «بگذار متن، خود، سخن بگوید!». روایت‌شناسی کاربردی ... تلاش دارد که این موضوع را به ثمر برساند.

کتاب **روایت‌شناسی کاربردی** با عنایت پروردگار سامان یافت. اکنون که این کتاب به مرحله انتشار و عرضه با رفق‌مندان رسیده است، وظیفه خود می‌دانم ضمن سپاس از همدلی و همراهی همه عزیزان، مرهون لطف و حمایت‌های‌شان هستم، صمیمانه از جناب آقای جلیل قاسمی به پاس زحمات و مساعی در گردن مقالات در قالب یک کتاب کاربردی را مطرح و نویسنده را در به سرانجام رساندن این مهم تشویق و دلگرم نمودند و نیز سرکار خانم فاطمه کواشی که از سر محبت و بذل وقت حوصله، زحمت ویرایش کتاب را متقبل شدند و در این زمینه اهتمامی ویژه ورزیدند، تسکین‌آری کنیم. از خداوند بلندمرتبه سلامت و سعادت‌شان را مسئلت دارم.

علی عباسی

دانشیار گروه زبان و ادبیات فرانسه

دانشگاه شهید بهشتی